

Läsnyckel

Hugo och Holger möter den hemska snö-mannen av Oscar K. och Teddy Kristiansen

Hegas arbetsmaterial heter nu Läsnycklar – med lite mer fokus på samtal och bearbetning än tidigare. Vi vill att böckerna ska räcka länge och att läsaren ska aktiveras på olika sätt och på olika plan. Ibland fokuserar Läsnyckeln mest på innehållet, ibland mer på genren, språket eller formen, det beror på vilken titel det gäller.

Hugo och Holger möter den hemska snö-mannen är perfekt som egen nybörjarläsning men är också en fin bok att högläsa, redan från 4-5-årsåldern. I böckerna om Hugo och Holger finns det många undertexter och parallellberättelser att upptäcka. Läs eller lyssna, titta och hitta, och prata om era upptäckter – den här typen av böcker är extra bra att föra boksamtal om.

Och det finns fler böcker om Hugo: *Hugo och Holger*, *Hugo och Holger går i skolan* och *Hugo får en hund*.

Välj ut frågor och uppgifter utefter vad som passar din klass/barngrupp. Jobbar du med yngre barn får förstås skrivuppgifter förvandlas till något annat. Uppgifterna kan användas individuellt eller gemensamt i t. ex. boksamtal. Beroende på grupp och undervisningssituation kan ni välja att jobba med uppgifterna under läsningens gång, eller efteråt.

Tillsammans kommer ni säkert på många fler sätt att aktivera språket och sätta igång fantasin med hjälp av boken. Ta vara på era idéer!

Hugo och Holger möter den hemska snö-mannen kan ingå i tematiskt arbete om rädslor och om vänskap. Eftersom Hugo ser väldigt dåligt kan boken också användas för att tala om funktionshinder.

Före läsningen

Titta (tillsammans) på omslagets framsida och läs bokens titel (*Tips! Scanna in omslaget och visa via dator så ser alla bra.*) Fundera på/diskutera:

Har du läst om Hugo och Holger tidigare? Påminn er då/berätta för varandra vad de böckerna handlade om, t. ex. vad huvudpersonerna heter och hur de lärde känna varandra.

Vem är Hugo och vem är Holger, tror du?

Vems skugga är det som faller över framsidan?

Boken du håller i din hand heter *Hugo och Holger möter den hemska snö-mannen*. Har du hört talas om en snö-man tidigare? På vilket vis tror du snö-mannen är hemsk? Var tror du de kommer att möta snö-mannen?

Vänd på boken och läs baksidestexten. Gissade du rätt? Ger baksidestexten fler ledtrådar om vad boken handlar om?

Baksidestexten avslutas med en fråga *Vad är det för läskigt som Holger sett?!* Har du något förslag?

Nu har gruppen tillsammans skapat förförståelse, aktiverat egna känslor och är förhoppningsvis nyfikna på hur det kommer att gå för Hugo, Holger och snö-mannen.

Innan du/ni börjar läsa boken, ta fram papper och penna (eller anteckna på tavlan)! Då kan du/ni skriva upp svåra ord eller annat du/ni kommer på under läsningens gång.

Nu läser vi!

Under läsningen

Att samtala om under läsningens gång:

Innehåll

Börja med att läsa kapitelrubrikerna – får du några idéer om vad som kommer att hända i boken?

Tiden går

Sid 8-9

Titta på bilden av Hugo på sidan 9. Vad berättar den om honom? Läs sedan texten. Får du reda på något mer?

När vi tittar på sidan 9 är det nästan som om vi tittade på två bilder. Håll för bilden i cirkeln. Hur förändrar det vad vi får veta om Hugo? Håll sedan för bilden på Hugo och titta bara på cirkeln. Hur hade du förstått bilden om den sett ut så här?

Vad kan GLÖMDA DJUR vara? I boken *Hugo får en Hund* kan man läsa om hur Holger kom till Hugo via organisationen GLÖMDA DJUR. Den tar hand om glömda djur och människor. Hur är det där du bor? Finns det någon som tar hand om borttappade djur?

Holger har ont i benen för han växer så mycket. Vet du vad det kallas när kroppen gör ont för att man växer?

Sid 10-11

Titta på bilden på sidan 11. Här har Holger satt på sig sol-glasögonen han fått av Hugo. Visst är han fin, men det är något som inte stämmer. Gå tillbaka till sidan 8 och läs de två första meningarna. Kommer du på vad?

Hugo tror uppenbarligen att han har en hund, hur kan det komma sig?

Kan man se så dåligt att man tar miste på en elefant och en hund?

Har du provat någon annans glasögon någon gång? Hur förändrades din syn då? Ta reda på vad det kallas när man ser dåligt på långt och nära håll.

Hur tror du det är att se eller höra riktigt dåligt?

Sol-glasögonen ska förhindra att Holger blir snöblind. Det kan man bli om snön reflekterar solljuset så starkt att man får svårt att se. Det händer ganska sällan, men Hugo är rädd att Holger ska gå vilse. Har du varit rädd för att tappa bort dig någon gång? Eller har du rentav gått vilse/blivit borttappad? Berätta!

På sidan 10 dyker ytterligare en liten krabat upp i bild. Vem kan det vara? Och vad ska den med alla pinnarna till? Har du sett krabaten tidigare?

En svart skugga med stora fötter

Sid 12-15

Holger har varit ute och rastat sig själv i trädgården, men kommer in blek. Hur känner han sig? Hur låter det när han försöker förklara vad han varit med om? Härma Holger när han säger *Stor, svart skugga!* och *Stora fötter!*

Hugo är säker på sin sak, det är den hemska snö-mannen som lämnat spår utanför huset. Är du lika säker?

Sid 16-17

Hugo visar sig veta en hel del om snö-män. Vad är det han berättar? Vad betyder siffrorna i bilderna?

Vad tror du Holger tycker om historierna? Vad får dig att tro det?

Nu har den lilla krabaten som vi tidigare såg ute i snön, tagit sig in i huset. Vad är det den pysslar med, tror du?

Sid 18-19

Hur låter det i bilden? Vad har Teddy Kristiansen, som gjort bilderna, gjort för att du ska veta att det låter?

Holger kan inte sova, men han är inte ensam om att vara vaken. Vem är uppe och tassar fast det är så sent?

Den hemska snö-mannen

Sid 20-21

Varför tror du att Holger tar på sig ett par glasögon när han ska öppna ytterdörren?

Holger tror att det är snö-mannen som står utanför. Varför tror han det? Vem tror du att det är?

Holger ger ifrån sig ett *Aaaaaah!* när han slår upp dörren, hur låter det? Härma Holger! Vilka andra ljud eller utrop kan man tänkas ge ifrån sig när man blir skräckslagen?

Holger blir så rädd att han hoppar ner i sängen och gömmer sig i rena förskräckelsen. Vad hade du gjort i hans ställe? Är det bara i böcker och serier som man flyr till sängen när man blir rädd?

En hemlös mus

Sid 22- 23

Men vad är det som händer när Hugo öppnar dörren? Håll för texten och titta bara på bilden. Vad berättar den? Läs sedan texten och jämför den med bildens berättelse. Varför är de så olika, tror du?

Peka på bössan i bilden. Du kanske tänker på något helt annat när du hör ordet bössa, och det är inte så konstigt, för en bössa kan också vara ett gevär. Känner du till pojken som alltid vill ha sin mysse och sin bysse i närheten? Ja, just det, det är Emil i Lönneberga som säger att han vill ha sin mössa och sin bössa med sig, fast han säger det på småländska.

Musen ber om en slant till en hemlös mus. Vad är det han vill ha? Skulle du ha gett honom det? Berätta varför eller varför inte.

Har du lagt märke till att det är många fler som knackar dörr och skramlar, det kallas så när man precis som musen samlar pengar med en bössa, innan jul? Vad kan det bero på?

Sid 24-25

Vad är det för en vit slinga som går in från vardagsrummet till sovrummet?

Nu har den lille krabaten lagt sig att sova i sängen bredvid Holgers. Vad drömmer den om?

Sid 26-27

Hugo ber musen passa hans hund medan han går och postar ett brev. Minns du vad det är för brev?

Musen kan tänka sig att passa Hugos hund, men undrar hur det blir med elefanten. Hugo förstår inte vad musen talar om, vilken elefant, undrar han och går sin väg. Det här är inte första gången Hugo misstar sig för att han ser så dåligt. Hur tror du att det går när han ska hitta fram till brevlådan?

Dam är ett brädspel, känner du till några andra brädspel?

Sid 28-29

Varför har en lampa tänts för musen i tankebubblan?

Musen förstår plötsligt hur allt hänger ihop och förklarar för Holger. Vad är det musen kommit på?

Sid 30-31

Plötsligt förvandlas träd-gården så att Holger flyger i luften. Vad är det som händer? Vad har den lilla krabaten nere i hörnet med det hela att göra?

Titta på texten i bilden. Vad står det? Vad kan det vara för text? Blir du nyfiken, följ den här länken så får du veta mer: <http://www.youtube.com/watch?v=Ve6sH1wCrRM> (Här kan man lyssna på *Jag såg mamma kyssa tomten jag* och samtidigt följa med i texten som visas).

Vad får dig att komma i julstämning?

Efter läsningen

Bläddra tillbaka och titta på några bilder av Hugo. Vad är han för en typ? Bor han själv? Hur gammal tror du att han är? Vad får dig att tro det? Skulle du vilja vara hans hund/elefant?

Nu när du har läst hela berättelsen om Hugo, Holger och den hemska snö-mannen, är det dags att titta på omslaget igen. Hur många av bokens figurer är det vi ser? Vilka figurer ur boken finns inte med på omslaget?

Tycker du att bokens titel är ett bra namn på boken? Skulle den ha kunnat heta något annat?

Tyckte du om boken? Varför/varför inte?

Vad tror du att nästa bok, *Hugo och Holger på kollo*, kommer att handla om?

Arbeta vidare

Har du hört talas om Yeti? Det finns de som tror att det finns en så kallad snö-man på riktigt som de kallar för Yeti. Yetin sägs likna en apa och leva högt upp i Himalayabergen. Men det finns inga vetenskapliga bevis för att djuret faktiskt existerar. Det finns flera berömda varelser som vissa tror finns, men som de flesta bara tror är fantasi. Hitta på ett eget djur och skriv ett faktablad. Rita in var djuret lever på en karta, rita fotspår eller ett porträtt. Du kan titta i en djurbok för att se hur det brukar se ut när ett djur beskrivs.

Copyright Bokförlaget Hegas

Hugo skrämmer upp Holger rejält med sina berättelser om snö-män. Titta på de små runda bilderna på sidan 16. Låtas att du är Hugo och återge en av hans berättelser med hjälp av stödord. Överdriv rejält, öva några gånger och se om du lyckas skrämma upp dina klasskamrater?

Oscar K, Teddy Kristiansen och Margit Rosenaa Platz har gjort en kortfilm om Hugo och Holger. Titta på den: <http://vimeo.com/23308693>

Teddy Kristiansens illustrationer liknar pappdockor. Det ser ut som om figurerna klippts ut och fästs mot bakgrunden. Kopiera och förstora några sidor ur boken. Klipp ur figurerna och sätt fast dem på pinnar (gamla glasspinnar passar utmärkt) och spela upp en eller flera episoder ur boken för era klasskompisar.

En del berättelser berättar flera historier samtidigt, medan andra nöjer sig med en. Oscar K och Teddy Kristiansens böcker om Hugo och Holger innehåller fler berättelser och bifigurer. Man brukar tala om parallellhandlingar för att två eller flera handlingar pågår samtidigt. Tala med dina elever om begreppen. Följ sedan den lilla gula och spretiga krabatens berättelse genom boken och låt barnen skriva ner/berätta dess historia.

Ibland är det som om Hugo lever i en annan värld. Han ser så dåligt att det nästan verkar som om han levde i en fantasi. Det skulle kunna bli ensamt, men Hugo är inte ensam. Rita hur världen ser ut för Hugo och skriv några rader till din bild.

Mycket läsnöje!